

Näringsdepartementet

Enligt sändlista

Statssekreteraren
Elisabeth Backteman

OBS! Ny tid 08:30–15:00

Inbjudan och agenda för forum för hållbar regional tillväxt och attraktionskraft fredagen den 24 februari 2017 – Politikerforum

Välkommen till årets första Politikerforum. Vi börjar dagen med ett fokus på Landsbygdskommitténs slutbetänkande och förslaget till en ny sammanhållen landsbygdspolitik. Huvudsekreteraren Sören Häggroth och sekreteraren Maria Gustafsson deltar. Här vill jag uppmana alla att förbereda sig och läsa igenom de olika underlag som vi bifogar. Då tror jag att vi kan få till en riktigt bra diskussion om denna högaktuella fråga. Vi gör även en genomgång av Livsmedelsstrategin som nu har överlämnats till riksdagen.

Vi återkommer också till frågorna om kompetensförsörjning. Först deltar gymnasie- och kunskapslyftsminister Anna Ekström tillsammans med vikarierande generaldirektör för Skolverket, Mikael Halápi och därefter deltar Annica Dahl statsekreterare hos arbetsmarknads- och etableringsminister Ylva Johansson, Birgitta Heijer, Regiondirektör Nord vid Arbetsförmedlingen och Cecilia Fahlberg Pihlgren, särskild utredare i Arbetsmarknadsutredningen.

Vi får även besök av Britt Bohlin särskild utredare i utredningen om en sammanhållen politik för hållbar turism och växande besöksnäring. Alf Karlsson besöker oss igen för att fortsätta dialogen om bostadsbyggande och digitalisering i hela landet. Sammanhållningspolitiken är självklart kvar som en stående punkt. Vid mötet deltar som vanligt Jennie Nilsson ordförande i riksdagens näringsutskott och Tillväxtverkets generaldirektör Gunilla Nordlöf.

Välkommen!

Elisabeth Backteman

Information om anmälan m.m.

Dag och tid: Fredag 24 februari 2017 kl. 08.30–15.00 **OBS ny tid!**

Plats: Rotundan, Rosenbad 4, Stockholm.

Insläpp Rosenbad: OBS! Nytt namn och nytt nummer!

Erika Nilsson, Näringsdepartementet, 070-382 82 95.

Frågor om anmälan: Anna Ebenmark, Tillväxtverket,
08-681 77 48 eller e-post: forum@tillvaxtverket.se.

Programmets innehåll och inspel till Öppet forum (så snart som möjligt): Patrik Johansson, Näringsdepartementet, 08-405 57 19 eller e-post enligt ovan.

Viktig information från säkerhetschefen om Rotundan och Rosenbad:

- Kom i god tid för inpassering.
- Undvik om möjligt att ta med stora bagage.
- Allt bagage ska förvaras inne i möteslokalen. Väskor i kapprum och foajé beslagtas.
- Ni får inte gå runt fritt i huset under dagen. Någon behörig måste alltid följa med er, t.ex. när ni ska in och ut.
- Prata därför med **Erika Nilsson (070-382 82 95)** eller någon annan deltagare vid mötet som arbetar på Regeringskansliet för in- och utpassering.
- Notera var utgångar och nödutgångar finns. I en nödsituation använd trapporna, inte hissarna.

Agenda Politikerforum fredagen den 24 februari 2017
(Tiderna är cirkatider) **OBS ny tid: 08:30–15:00.**

08.30–09:00 Morgonfika

09:00–09:05 Inledning

*Elisabeth Backteman, statssekreterare hos landsbygdsminister Sven-Erik Bucht,
Näringsdepartementet*

**09:05–10:10 En sammanhållen landsbygdspolitik – Resultatinriktat
genomförande, kunskapsbaserad politikutveckling
– information, dialog och synpunkter**

*Elisabeth Backteman, statssekreterare hos landsbygdsminister Sven-Erik Bucht,
Näringsdepartementet*

Sören Häggroth, huvudsekreterare i Parlamentariska landsbygdskommittén

Maria Gustafsson, sekreterare i Parlamentariska landsbygdskommittén

Gunilla Nordlöf, generaldirektör, Tillväxtverket

*Patrik Johansson, kansliråd, enheten för regional tillväxt och EU:s
sammanhållningspolitik, Näringsdepartementet.*

- Landsbygdskommitténs slutbetänkande
- OECD:s rekommendationer i OECD – Territorial Reviews: Sweden 2017
- Tillväxtverkets studie av landsbygdsperspektiv i det regionala tillväxtarbetet m.m.
- Dialog
- Läs gärna det särskilda underlaget (bilaga 1a och 1 b) med bakgrund och frågor samt bifogad kortversion av slutbetänkandet.

**10:10–10:35 En livsmedelsstrategi för Sverige, fler jobb och hållbar
tillväxt i hela landet – Innovation och företagande**

– information och dialog

*Elisabeth Backteman, statssekreterare hos landsbygdsminister Sven-Erik Bucht,
Näringsdepartementet*

- Presentation av Livsmedelsstrategin
- Dialog
- Läs gärna det särskilda underlaget (bilaga 2) med bakgrund och frågor.

10:35–11:25 Vuxenutbildning, regional samverkan

– Kompetensförsörjning – information och dialog

Anna Ekström, gymnasie- och kunskapslyftsminister, Utbildningsdepartementet

Mikael Halápi, vikarierande generaldirektör, Skolverket

- Aktuella frågor och regional samverkan inom vuxenutbildningen
- Skolverkets arbete med ESF-projektet Regiovux
- Dialog
- Läs gärna det särskilda underlaget (bilaga 3) med bakgrund och frågor.

11:25–12:10 Lunch

12:10–13:05 Den regionala nivåns roll inom arbetsmarknadspolitiken idag och imorgon – Kompetensförsörjning – information, inspel och dialog

Annica Dahl, statssekreterare hos arbetsmarknads- och etableringsminister Ylva Johansson,

Birgitta Heijer, Regiondirektör Nord, (ingår i myndighetens ledningsgrupp), Arbetsförmedlingen

Cecilia Fablberg Pihlgren, särskild utredare i Arbetsmarknadsutredningen

Soledad Grafueille, huvudsekreterare i Arbetsmarknadsutredningen

Olof Björkmarker, ordförande i regionala utvecklingsnämnden i Region Kronoberg

- Regeringens styrning av arbetsmarknadspolitiken kopplat till kompetensförsörjning och matchning
- Utredningen om det statliga åtagandet för en väl fungerande arbetsmarknad och Arbetsförmedlingens uppdrag
- Region Kronoberg
- Arbetsförmedlingens arbete
- Dialog
- Läs gärna det särskilda underlaget (bilaga 4) med bakgrund och frågor.

13:05–13:25 Sammanhållningspolitiken – Resultatinriktat genomförande, kunskapsbaserad politikutveckling – information och dialog

Elisabeth Backetman, statssekreterare hos landsbygdsminister Sven-Erik Bucht, Näringsdepartementet

Gunilla Nordlöf, generaldirektör, Tillväxtverket

Birgitta Losman, ordförande i Beredningen för tillväxt och regional utveckling, Sveriges Kommuner och Landsting

- Den framtida sammanhållningspolitiken
- Genomförandet av strukturfonderna
- SKL:s synpunkter och förslag
- Dialog

13:25–13:40 Fika

13:40–14:10 Utredningen om en sammanhållen politik för hållbar turism och växande besöksnäring – Innovation och företagande – information, inspel och dialog

Britt Bohlin, särskild utredare, Utredningen om en sammanhållen politik för hållbar turism och växande besöksnäring

Kristina Algotson, huvudsekreterare, Utredningen om en sammanhållen politik för hållbar turism och växande besöksnäring

- Utredningens arbete
- Dialog

14:10–14:45 Bostadsbyggande och digitalisering i hela landet – Attraktiva miljöer och tillgänglighet – information och dialog

Alf Karlsson, statssekreterare hos bostads- och digitaliseringsminister Peter Eriksson

- Högaktuellt från arbetet med 22-punktslistan för fler bostäder
- Regeringens nya bredbandsstrategi
- Dialog

14:45–15:00 Aktuella frågor och nästa möte – information och dialog

Elisabeth Backetman, statssekreterare hos landsbygdsminister Sven-Erik Bucht, Näringsdepartementet

Aktuella frågor inom regeringen och Regeringskansliet

Kommande möten:

- fredag 19 maj 2017 (tjänstemannaforum 12 maj)
- fredag 6 oktober 2017 (tjänstemannaforum 22 september)

15:00 Avslutning

Bakgrund

Sammanhållningspolitiken

Arbetet med att forma inriktningen på den framtida sammanhållningspolitiken fortsätter. Statssekreterare Elisabeth Backteman ger en uppdaterad bild av den pågående processen. Vidare kommer Gunilla Nordlöf, generaldirektör, Tillväxtverket att ge en uppdatering av genomförandeläget i den innevarande programperioden. Birgitta Losman, ordförande i beredningen för tillväxt och regional utveckling, Sveriges Kommuner och Landsting redogör för SKL:s synpunkter på den framtida sammanhållningspolitiken och förslag om regionala representanter till förhandlingarna.

Utredningen om en sammanhållen politik för hållbar turism och växande besöksnäring.

Utredare Britt Bohlin uppdaterar kort om utredningens arbete och regionala turné. Därefter välkomnas inspel om hur samordningen fungerar på regional nivå, finns det förbättringspotential?

Bostadsbyggande och digitalisering i hela landet

Alf Karlsson informerar om aktuella insatser inom den bostadspolitiska satsningen om 22-steg för fler bostäder med fokus på byggande i hela landet. Det blir även en presentation av regeringens nya bredbandsstrategi som lanserades före jul.

Övriga programpunkter

Se bilagor.

Bilaga 1a En sammanhållen landsbygdspolitik

Frågeställningar

- Vilka är era reflektioner på Landsbygdskommitténs förslag till en sammanhållen politik, hur den organiseras och målen för denna?
- Även OECD har lämnat rekommendationer till Sverige om landsbygdspolitik, hur ser ni på dessa i relation till Landsbygdskommitténs förslag?
- Hur ska den regionala tillväxtpolitiken och en ny sammanhållen landsbygdspolitik samverka för att skapa synergier? Hur kan de regionalt utvecklingsansvariga bidra i arbetet? På vilket sätt kan förslaget stärka eller försvaga regionernas tillväxtarbete?
- Vilka av de 75 förslagen ser ni som särskilt viktiga?

Parlamentariska landsbygdskommittén

Den parlamentariska landsbygdskommittén har haft i uppdrag att lämna förslag till en sammanhållen nationell politik för hållbar utveckling av Sveriges landsbygder med bl.a. övergripande mål samt möjliga åtgärder för att uppnå målen. Slutbetänkande överlämnades till regeringen den 4 januari 2017. Den nya politiken ska bidra till tillväxt, företagande, sysselsättning och boende i attraktiva landsbygder. Kommitténs förslag återfinns därför inom många politikområden:

- Näringsliv och företagande
- Digitalkommunikation och transportinfrastruktur
- Kompetensförsörjning
- Samhällsplanering och bostadsbyggande
- Kommersiell service, välfärdstjänster och kultur
- Statens närvaro i hela landet
- Styrning och organisering av landsbygdspolitiken
- Civilsamhället utvecklar landsbygderna

Sammanlagt presenteras 75 förslag. Förslagen varierar från uppdrag till myndigheter till näringslivspaket i utvalda kommuner och satsningar på förutsättningskapande åtgärder såsom exempelvis bredband samt organisatoriska åtgärder som att länsstyrelserna förslås få uppgiften att leda landsbygdsdelegationer.

Förbered dig till mötet genom att läsa:

- En kortversion av slutbetänkandet, bifogas som pdf.

Fördjupning: Hela slutbetänkandet med alla förslag, se länk:

<http://www.sou.gov.se/parlamentariska-landsbygdskommitten/>

OECD – Territorial Reviews: Sweden 2017

Våren 2010 lanserade OECD studien *Territorial Reviews: Sweden*, där slutsatser drogs kring Sveriges regionala utvecklingstrender, politikutformning samt regionala organisations, styr- och ledningsformer (governance). I september 2015 beställde regeringen en uppföljning och uppdatering som publiceras nu i februari: *OECD Territorial Reviews: Sweden 2017*. I studien görs en genomgång av hur Sverige har genomfört och arbetat med rekommendationerna utifrån politikområdets utveckling. Vidare innehåller den förnyade rekommendationer för politikutvecklingen med ett särskilt fokus på innovativ och hållbar landsbygdsutveckling samt governancefrågor.

Förbered dig till mötet genom att läsa:

- En sammanfattning (i svensk översättning) av OECD:s rekommendationer om landsbygdsutveckling bifogas nedan, bilaga 1b.

Tillväxtverkets uppdrag om landsbygdsperspektiv i det regionala tillväxtarbetet

Tillväxtverket har haft i uppdrag att kartlägga och analysera på vilket sätt ett landsbygdsperspektiv finns med i de regionala utvecklingsstrategierna och det regionala tillväxtarbetet. Tillväxtverket bedömer att de regionala utvecklingsstrategierna har ett landsbygdsperspektiv, men andra begrepp än landsbygd används för att uttrycka förutsättningar, utmaningar och vägar framåt för dessa geografiska områden. De territoriella perspektiven, inklusive landsbygdsperspektivet, bör dock stärkas både nationellt och regionalt.

- Regeringen rekommenderas därför att utveckla och förklara territoriella perspektiv inom prioriteringarna i Nationella strategin för hållbar regional tillväxt och attraktionskraft
- Regeringen uppmanas också att styra med utrymme för regional variation.
- Regeringen bör dessutom tydliggöra de regionalt utvecklingsansvariga aktörernas roll och funktion ifråga om landsbygders utveckling.
- De regionalt utvecklingsansvariga aktörerna rekommenderas att utveckla de regionala utvecklingsstrategiernas beskrivningar av territoriella perspektiv samt konkretisera och visa vilka mål och intentioner i utvecklingsstrategin som styr respektive program

Fördjupning:

Ett territoriellt perspektiv, landsbygderna i de regionala utvecklingsstrategierna, Tillväxtverket 2016,

http://tillvaxtverket.se/download/18.7c3ce8ba157d264d2e9401d0/1477659545977/Territoriellt_perspektiv_regionala_utvstrategier.pdf

Bilaga 1b En sammanhållen landsbygdspolitik

– OECD:s rekommendationer till Sverige om landsbygdsutveckling från OECD Territorial Reviews: Sweden 2017

OECD rekommenderar Sverige att:

1) införa en rumsligt differentierad **definition av landsbygder** (som är gemensamt överenskommen och som bygger på Tillväxtanalys befintliga arbete) och ge stöd för att den ska användas konsekvent inom regeringen och statsförvaltningen.

2) utveckla ett övergripande **landsbygdspolitiskt styrramverk** i samarbete med sektorsdepartement, regioner och lokalsamhället som:

- har en tydligt uttalad och klar **vision och klara mål** för utvecklingen av Sveriges landsbygder vilka baseras på ett välfärdsramverk med ett mätbart utfall;
- identifierar **hur nationell sektorspolitik** (t.ex. innovation, fysisk planering, transport etc.) **skräddarsys och anpassas** till behov och förutsättningar i olika landsbygder;
- **kompletterar** och effektivt **integreras med befintlig regional tillväxtpolitik**;

3) säkerställa att det landsbygdspolitiska ramverket har **mekanismer för att främja och övervaka genomförandet**, vilket omfattar att:

- tilldela **ansvaret för genomförandet** av den regionala tillväxtpolitiken och landsbygdspolitiken på regional nivå till **den politiska organisation** (såsom landsting eller samverkansorgan) som nu ansvarar för regional tillväxtpolitik, och ge dem i uppgift att ta fram en integrerad **strategi för regional utveckling och landsbygdsutveckling** (och i det fall där en länsstyrelse är ansvarig för regional tillväxtpolitik så bör detta ansvar överföras till en regional politisk organisation);
- säkerställa att dessa strategier **baseras på identifierade regionala behov, prioriteringar och tillgångar** för urbana områden och landsbygdsområden (och att de inte begränsas av EU-prioriteringar och principer för finansiering) och att de tas fram genom samverkan med länsstyrelser, kommuner, LAG-grupper och andra centrala aktörer;
- ge **länsstyrelserna** i uppdrag att **förhandla fram bindande åtaganden** från nationella sektorsdepartement om hur de ska skräddarsy och

- anpassa politikområden för att leverera till den strategi för regional tillväxt och landsbygder som varje region ska ta fram;
- etablera **en nationell rådgivande kommitté** med representanter från länsnivå, kommunnivå, näringslivet, lokalsamhället och tredje sektorn vilken rapporterar till statsministerns kansli och som ger råd och är pådrivande för utveckling och genomförande av en landsbygdspolitik;
  - implementera **förbättrad vägledning** och **förbättrade verktyg** för beslutsfattare så att de kan ta **bättre hänsyn till landsbygdernas** behov och frågor när de utformar och genomför sektorspolitik på nationell, regional och kommunal nivå; och,
  - skapa **en nationell landsbygdsutvecklingsfond**, som regional och kommunal nivå och aktörer i tredje sektorn kan använda för att skapa en hävstångseffekt med CAP:s pelare 2 och europeiska regionala utvecklingsfonden och andra fonder för att leverera utfall i linje med prioriteringarna inom den nationella landsbygdspolitiken och i linje med de regionala strategierna för regional utveckling och landsbygdsutveckling;

4) stödja regioner att **leverera bättre tjänster och uppnå synergier** mellan politikområden genom att:

- **minska barriärer på grund av administration och regleringar** och utveckla starkare incitament för regioner och kommuner att förmedla **innovativa servicelösningar** till lokalsamhället i landsbygderna (med ett särskilt fokus på att stödja sociala entreprenörer och den tredje sektorn);
- **tilldela landstingen en roll inom fysisk planering** och säkerställa att dessa regionala fysiska planer är **integrerade med planering för regional transport och kommunikationsinfrastruktur** (och därigenom hjälpa till att främja urbana-rurala länkar och komplementaritet avseende markanvändning och infrastruktur mellan olika landsbygdsområden); och,
- säkerställa att **förslag om sammanslagningar av län och kommuner** verkligen **beaktar de kostnader och fördelar** som dessa förändringar har för familjer och lokalsamhällen i **glost befolkade områden**.

Bilaga 2 En livsmedelsstrategi för Sverige, fler jobb och hållbar tillväxt i hela landet

- Inom vilka av Livsmedelsstrategins områden ser ni att ni som regionalt utvecklingsansvariga särskilt kan bidra till Livsmedelsstrategins genomförande?
- Inom vilka områden kan den nationella och regionala nivån stärka varandra i genomförandet av den nationella Livsmedelsstrategin och regionala strategier?
- Var kan och vill ni göra skillnad?

Efter en överenskommelse mellan regeringen, den borgerliga oppositionen och Vänsterpartiet så fattade regeringen den 26 februari beslut om en livsmedelsstrategi. Den omfattar hela kedjan, från jordbrukare till konsument, via export, besöksnäring, forskning, innovation och kunskap. Strategin ger oss mål för arbetet och förutsättningar att långsiktigt stärka livsmedelskedjan och därmed bidra till jobb och tillväxt i hela landet på alla nivåer, inte bara nationellt.

Offentliga aktörer på regional nivå har stora möjligheter att bidra till att den nationella strategins mål kan förverkligas. Vi behöver identifiera områden där våra insatser kan stärka varandra liksom områden där den regionala nivån, utifrån sina förutsättningar, kan göra verklig skillnad för livsmedelskedjan. Områden där vi offentliga aktörer bör agera gemensamt är till exempel om den offentliga måltiden, förutsättningar för fler exporterande företag eller innovation och nyföretagande i livsmedelskedjan, men det finns förstås många fler.

Fördjupning:

Proposition 2016/17:10, En livsmedelsstrategi för Sverige, fler jobb och hållbar tillväxt i hela landet <http://www.regeringen.se/regeringens-politik/en-livsmedelsstrategi-for-jobb-och-hallbar-tillvaxt-i-hela-landet/>

Bilaga 3 Vuxenutbildning, regional samverkan

- På vilket sätt kan kompetensplattformarna/de regionalt utvecklingsansvariga stödja kommunernas vuxenutbildning (komvux och särvux)? Vilka behov uttrycker kommunerna?
- Hur fungerar samarbetet mellan kommunerna i regionen och de regionalt utvecklingsansvariga? Med Arbetsförmedlingen? Med arbetslivet?

Gymnasie- och kunskapslyftsminister Anna Ekströms portfölj innehåller frågor om gymnasieskolan, kommunernas vuxenutbildning, yrkeshögskolan, validering och studiefinansiering. Aktuella frågor just nu är bl.a. rätt till behörighetsgivande komvux, studiestartsstödet, regionalt yrkesvux och beredning av gymnasieutredningens betänkande. Även regeringens satsning på kunskapslyftet är till stor del inom statsrådet Anna Ekströms ansvarsområde.

Skolverket arbetar med flera regionala frågor. Ett exempel är ESF-projektet RegioVux som är tänkt att stimulera regional samverkan om yrkesutbildning för vuxna samt vinna erfarenheter som kan ligga till grund för en större nationell satsning på regional samverkan om yrkesutbildning. Projektet ska stimulera framväxten av ett fastare och mer strukturerat samarbete dels mellan kommunerna, dels mellan denna kommunsamverkan och med aktuella branscher. Ett annat exempel är de Regionala dialogerna som har bedrivits sedan 2009. Årligen genomförs ca 20-25 regionala dialoger mellan Skolverket och medverkande förvaltningschefer och skolledare, politiker, företrädare för Arbetsförmedlingen, regionala kompetensråd/plattformar och lokala eller regionala näringslivet.

Bilaga 4 Den regionala nivåns roll inom arbetsmarknadspolitiken idag och imorgon

- Vilken roll ser ni att den regionala nivån har, och kan ha, inom arbetsmarknadspolitiken?
- Medskick till Arbetsmarknadsutredningens fortsatta arbete?
- Hur ser er samverkan med Arbetsförmedlingen ut? Vilka utvecklingsområden ser ni?

Ingen enskild aktör eller nivå kommer på egen hand att kunna möta de utmaningar vi står inför inom kompetensförsörjningsområdet. Det kommer att krävas en fortsatt nära samverkan inte minst mellan den regionala tillväxtpolitiken och arbetsmarknadspolitiken.

I den nationella strategin för hållbar regional tillväxt och attraktionskraft 2015–2020 pekar regeringen på flera utvecklingsområden för regionalt kompetensförsörjningsarbete och de regionala kompetensplattformarna med bäring på det arbetsmarknadspolitiska området. Det rör sig t.ex. om varsel- och omställningsfrågor men även insatser för att minska arbetslösheten bland de grupper där många idag står utanför arbetsmarknaden, t.ex. ungdomar och nyanlända.

Vid Politikerforum kommer statssekreterare Annica Dahl från Arbetsmarknadsdepartementet att berätta om regeringens styrning kopplat till matchning och kompetensförsörjning inom arbetsmarknadspolitikens område.

Tillfälle kommer även att ges till diskussion med och inspel till Cecilia Fahlberg och Soledad Grafeuille från Utredningen om det statliga åtagandet för en väl fungerande arbetsmarknad (dir. 2016:56). Utredningen ska arbeta t.o.m. 2019 och lämna förslag som förbättrar förutsättningarna för samverkan mellan aktörer som påverkar arbetsmarknadens funktionssätt på lokal, regional och nationell nivå, inklusive utformningen av uppdraget för Arbetsförmedlingen.